

"MÅSKE ER JEG BARE ET UNIKT MENNESKE"

– beretninger fra mødet med psykiatrien

I fire korte film møder vi Christina, Mads, Nanna og Tina-Maria. De har alle personlige erfaringer med behandling i psykiatrien. De sætter ord på deres erfaringer og på situationer, hvor de har følt sig stigmatiseret, men også på situationer hvor de er blevet mødt med ligeværd og respekt. De fortæller om, hvor meget fagpersoners nærvær, sprog og kropssprog har betydet i deres møde med psykiatrien, og hvor vigtigt det er at blive set og mødt som et individuelt menneske.

Formålet med filmene er, at du og dine kolleger i eget afsnit – og gerne på tværs af faggrupper – kan se filmene og i fællesskab tage en snak om, hvordan I som fagpersoner kan blive mere opmærksomme på, hvordan og hvornår patienter kan føle sig stigmatiseret, og hvad I kan gøre for at fremme oplevelsen af ligeværd.

Tjekliste

- Sørg for at have en computer til rådighed, hvor I kan se filmene – med lyd!
- Sørg for at have en ordstyrer, så alle får mulighed for at bidrage
- Diskutér budskaberne efter hver film
- Vend blikket indad. Hvad er I gode til? Og hvor kan I forbedre jer?

"Jeg kunne ikke engang stave til håb" (4:20 min)

Formidlingen af håb hænger sammen med oplevelsen af stigmatisering. Denne film illustrerer fagpersonens vigtige rolle i forhold til at formidle håb og støtte patienten i troen på bedring og et godt liv.

- Er der situationer, I kan genkende i filmen?
- I filmen hører I om den rolle, håb spiller. Hvordan formidler I håb til jeres patienter? Hvad er I gode til, og er der noget, I kan gøre endnu bedre?

"Nu skulle jeg ikke spørge for meget" (6:44 min)

Denne film skitserer forskellige situationer, hvor patienter oplever, at fagpersoners adfærd virker stigmatiserende.

- Er der situationer, I kan genkende i filmen?
- Har I andre erfaringer med situationer, hvor patienter kan have oplevet at blive stigmatiseret? Hvad skete der, og kunne I have gjort noget anderledes?
- Har I erfaring med pårørende, som har oplevet at føle sig stigmatiseret? Hvad skete der, og kunne I have gjort noget anderledes?

I filmen hører vi, at personalets møde og ophold bag glasvæggen virker stigmatiserende på patienterne.

- Hvordan er jeres mødekultur?
- Er der behov for at gøre noget anderledes, og i så fald hvordan kunne I gøre det?

I filmen hører vi også, at det første møde med psykiatrien er centralt.

- Hvilke værdier lægger I vægt på, når I møder jeres patienter, og er der noget I kan gøre endnu bedre og mere systematisk i jeres daglige praksis?

"Se mig gennem klare glas" (3:51 min)

Denne film handler om at se mennesket bag diagnosen.

- Er der situationer, I kan genkende i filmen?
- Hvordan hjælper I jeres patienter i forhold til selvstigmatisering? Hvad er I gode til i mødet, og er der noget I kan gøre endnu bedre og mere systematisk i jeres daglige praksis?
- I filmen hører vi, at Nannas mor inddrages. Hvordan inddrager I pårørende for at få et dækkende billede af patienten? Hvad er I gode til, og er der noget, I kan gøre endnu bedre?

"Der er mange uskrevne regler" (7:00 min)

Denne film handler om afstigmatiserende kommunikation - sprog og kropssprog - der fremmer oplevelsen af ligeværd.

- Er der situationer, I kan genkende i filmen?
- I filmen hører vi, at man ikke kan køre på "den samme svada" til alle patienter. Tag en snak om, hvordan I differentierer jeres kommunikation i forhold til forskellige patienter. Hvad er I gode til, og er der noget, I kan gøre endnu bedre?
- Hvordan sikrer I bedst muligt at I kommunikerer respektfuldt i pressede situationer? Tænk på en travl situation, hvor din egen måde at kommunikere på både verbalt og med dit kropssprog fungerede godt?
- I filmen hører vi om de uskrevne regler på en afdeling, som virker stigmatiserede på patienten. Har I nogen uskrevne regler hos jer?
- Hvordan er jargonen om patienterne/pårørende på jeres afdeling? Snak om positive og negative konsekvenser af en særlig jargon.

Opsamling

Lav gerne en fælles opsamling:

- Gav det mening for jer at have denne refleksion?
- Hvad gjorde størst indtryk på jer hver især?
- Har jeres fælles refleksioner givet anledning til overvejelser om at gøre noget anderledes, fx i højere grad at tale med patienterne om fordomme i forhold til psykisk sygdom og udfordringen med at undgå selvstigmatisering?